

سؤالات تخصصی آزمون استخدامی آموزش و پرورش

سال (۱۴۰۲ آموزگار ابتدایی)

با پاسخ تشریحی

بخش اول:

مفاهیم پایه متون و روشهای یاددهی قرآن و هدیه های آسمانی

دوره ابتدایی

سؤالات تخصصی آزمون استخدامی آموزش و پرورش سال (۱۴۰۲) آموزگار ابتدایی) - با پاسخ تشریحی

۱- کدام مورد در خصوص تفاوت روخوانی و روان خوانی صحیح است؟

- ۱- روخوانی شامل بخش خوانی و روان خوانی شامل شمرده خوانی است.
- ۲- روخوانی شامل شمرده خوانی و روان خوانی شامل بخش خوانی است.
- ۳- روخوانی مهارت دیداری و روان خوانی مهارت شنیداری است.
- ۴- روخوانی مهارت شنیداری و روان خوانی مهارت دیداری است.

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: اولین تفاوتی که روخوانی با روان خوانی دارد در نوع مهارت است. روخوانی مهارتی دیداری و روان خوانی مهارتی شنیداری است.

۲- چه زمانی از قرائت الگو (کتاب گویا/ رمزینه سریع پاسخ) استفاده می شود؟

- ۱- همزمان با آموزش روخوانی
- ۲- بستگی به سلیقه معلم دارد
- ۳- قبل از آموزش روخوانی
- ۴- پس از آموزش روخوانی

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: کتاب گویا: این وسیله در دست‌یابی به مهارت قرائت قرآن بسیار مفید و مؤثر است و دانش‌آموزان با تقلید از الگو گرفتن از قرائت آموزشی به تدریج می‌توانند شبیه قرائت الگو بخوانند و به مهارت‌های قرائت صحیح دست یابند.

تمام مراحل آموزش روخوانی به صورت دیداری است، پس در آموزش روخوانی از فایل صوتی (کتاب گویا) استفاده نمی‌کنیم؛ یعنی نه خودمان برای دانش‌آموزان می‌خوانیم و نه از دانش‌آموزان قوی‌تر می‌خواهیم بخوانند و سایرین تکرار کنند؛ بلکه همه دانش‌آموزان را وادار به خواندن می‌کنیم؛ یعنی گوش دهند و احیاناً ابتدا فردخوانی می‌کنند، سپس در گروه می‌خوانند و پس از آن برای کلاس می‌خوانند. پس از رفع اشکال روخوانی و آموزش درک معنای آیات، جهت تثبیت یادگیری و آشنایی با زیبایی‌های تلاوت، از فایل صوتی استفاده می‌کنیم.

۳- در کلمه (نوحی‌ها) به کدام یک از ویژگی‌های رسم‌الخط آموزشی (قرآن کم علامت) اشاره شده است؟

- ۱- تمایز حروف ناخوانا
- ۲- اکتفا به علائم ضروری
- ۳- عدم تداخل و ترکیب حروف و حرکات
- ۴- استفاده از رسم‌الاملائی عربی

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: اکتفا به علائم ضروری یکی از ویژگی‌های رسم‌الخط آموزشی است: در علامت‌گذاری، بیشتر به علائم لازم و ملفوظ اکتفا شده است، یعنی علائم همراه صداها کشیده، همزه زیر یا روی الف، تشدید ادغام و... نوشته نشده است، در نتیجه خط قرآن بسیار خلوت، آسان و نزدیک به خط فارسی شده است، مانند: نُوحی‌ها: نُوحی‌ها.

۴- با توجه به جدول اهداف نشانه‌های تحقق و سطوح عمل‌کردی درس قرآن پایه چهارم ابتدایی عبارت زیر جزو کدام یک از سطوح چهارگانه عمل‌کردی قرار می‌گیرد؟

«بیشتر آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و برخی از آیات مصحف آموزشی را صحیح و شمرده می‌خواند»

۱- قابل قبول

۲- نیازمند آموزش

۳- خوب

۴- خیلی خوب

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: با توجه به جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «قرآن» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹ این جمله مربوط به عملکرد خوب می‌باشد.

۵- کدام مورد در خصوص پیام قرآنی صحیح است؟

۱- هدف از پیام قرآنی کسب مهارت تدبیر در قرآن کریم است.

۲- هدف از پیام، قرآنی حفظ متن پیام قرآنی است.

۳- معلم نتیجه مد نظر خود را با ذکر مثال و مصادیق برای دانش‌آموزان بیان می‌کند

۴- معلم درباره مفهوم پیام قرآنی و مصادیق آن برای دانش‌آموزان صحبت می‌کند

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: اهداف تدریس پیام قرآنی عبارتند از: آشنایی با آموزه‌های حکمت‌آمیز قرآن کریم در قالب عبارات زیبا و کوتاه قرآنی - آشنایی با روش‌های اولیه و ساده تدبیر در معنای آیات قرآن کریم - تقویت قدرت تفکر و تعقل - به کارگیری آموزه‌های قرآنی در زندگی عملی - حفظ تدریجی و آزاد.

برخی از عبارات کوتاه، زیبا و عمیق قرآن کریم همراه با معنای آن‌ها - تقویت علاقه به یادگیری قرآن کریم و انس هرچه بیشتر با آن

۶- کدام مورد به اشتراک دو برنامه درسی قرآن و هدیه‌های آسمان اشاره دارد؟

۱- روش آموزش پیمانهای از شیوه‌های مشترک تدریس قرآن و هدیه‌های آسمان است.

۲- تدریس دو درس قرآن و هدیه‌های آسمان توسط آموزگار پایه الزامی نیست.

۳- حفظ پیام قرآنی و احادیث به منظور تثبیت یادگیری از اهداف مشترک دو درس قرآن و هدیه‌های آسمان است

۴- قرائت نماز در درس قرآن و احکام نماز در درس هدیه‌های آسمان آموزش داده می‌شود.

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: با توجه به بررسی کتاب‌های راهنمای قرآن و هدیه تمام گزینه‌ها به جز گزینه ۴ اشتباه می‌باشند.

۷- با توجه به نحوه اشاره صحیح در روخوانی در دو آیه شریف (والضحی و الرحمن) در مجموع چند اشاره ثابت و چند اشاره متحرک وجود دارد؟

۱- چهار اشاره ثابت و سه اشاره متحرک

۲- سه اشاره ثابت و سه اشاره متحرک

۳- چهار اشاره ثابت و چهار اشاره متحرک

۴- سه اشاره ثابت و چهار اشاره متحرک

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: با توجه به نحوه اشاره صحیح به حرکات و عبارات قرآنی می‌توان تعداد اشاره ثابت و اشاره متحرک را شمارش کرد. بر این اساس در دو آیه شریف والضحی و الرحمن سه اشاره ثابت و چهار اشاره متحرک دارد.

۸- کسب کدام توانایی زیر از اهداف مشترک دو درس قرآن و هدیه‌های آسمان است؟

۱- صحیح‌خوانی پیام قرآنی

۲- تفکر در پیام‌های قرآنی

۳- حفظ پیام قرآنی

۴- ترجمه پیام قرآنی

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: هدف مشترک دو درس قرآن و هدیه‌های آسمان تفکر در پیام قرآنی و درک مفهوم آن‌هاست.

۹- در ارزش‌یابی از پیشرفت تحصیلی کدام مورد در دو درس قرآن و هدیه‌های آسمان مشترک است می‌خواند؟

۱- احادیث درس را از حفظ می‌خواند

۲- اشعار درس را از حفظ می‌خواند

۳- پیام قرآنی را می‌خواند و در مورد آن با ذکر نمونه توضیح می‌دهد.

۴- داستان درس را با زبان کودکان تعریف می‌کند

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: با توجه به اینکه حفظ کردن احادیث و اشعار درس در هدیه و قرآن جز ارزش‌یابی نمی‌باشد و تعریف داستان درس با زبان کودکان تنها جز ارزش‌یابی درس قرآن است گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ نادرست است. در حالی که خواندن پیام قرآنی و ذکر نمونه در ارزش‌یابی هر دو درس مشترک است.

۱۰- در کدام یک از درس‌های کتاب هدیه‌های آسمان پایه سوم تدریس پیمان‌های ممکن نیست؟

۱- غروب یک روز بهاری موضوع خداشناسی

۲- انتخاب پروانه (موضوع آداب و اخلاق)

۳- در کاخ نمرود موضوع پیامبری

۴- روز دهم (موضوع مراسم اسلامی)

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: ویژگی پیمان‌های ساختار کتاب این امکان را به شما می‌دهد که هر درس را صرف نظر از ترتیب قرار گرفتن در کتاب درسی با ایجاد زمینه‌های لازم برای تدریس از مدت‌ها قبل فراهم کنید. به طور مثال: درس روز دهم را می‌توانید تا زمان ایام دهه اول محرم به تأخیر یا به عکس به جلو بیندازید. با توجه به این توضیحات و موضوعات گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ تدریس پیمان‌های برای این سه درس ممکن است در اما تدریس درس غروب یک روز بهاری با موضوع خداشناسی به صورت پیمان‌های ممکن نیست.

۱۱- اگر به عنوان یک معلم بخواهید مهم‌ترین بخش فرایند یادگیری را طراحی کنید باید به کدام سوال زیر پاسخ دهید؟

۱- روش یاددهی یادگیری مؤثر کدام است

۲- روش ارزش‌یابی از آموزش چگونه باید باشد

۳- اهداف آموزش چیست

۴- روش آموزش چگونه باید باشد

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: با توجه به اینکه ارزش‌یابی، به عنوان مهم‌ترین بخش فرایند یادگیری، باید با هدف رشد دانش‌آموزان انجام شود، گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۲- پرداختن به کدام یک از سرفصل‌های زیر در کتاب‌های درسی هدیه‌های آسمان به شکل تلفیقی است؟

۱- شخصیت‌های اسلامی

۲- اخلاق اسلامی

۳- خداشناسی

۴- خودشناسی

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: براساس راهنمای برنامه درسی دوره ابتدایی مصوب از سوی شورای عالی آموزش و پرورش؛ حوزه خودشناسی، حیطه‌ای از اهداف آموزشی کتاب هدیه‌های آسمان است که به صورت تلفیقی با دیگر اهداف در برخی دروس مشاهده می‌شود.

۱۳- هدف کدام یک از فعالیت‌های واحدهای درسی کتاب هدیه‌های آسمان تثبیت هویت دینی است؟

۱- دوست دارم

۲- کامل کنید

۳- با خانواده

۴- بدانیم

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: فعالیت با خانواده با توجه به تأثیر غیر قابل انکار خانواده در تثبیت هویت دینی آموخته شده، طراحی گردیده است.

۱۴- در طراحی اهداف برنامه درسی دینی دوره ابتدایی آگاهی از کدام موضوع در خصوص پیامبری لازم است؟

۱- عصمت پیامبران

۲- صفات پیامبران

۳- چگونگی وحی به پیامبران

۴- مفهوم معجزه و نمونه های آن

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: در آموزش مفاهیم پیامبری به کودکان در دوره ابتدایی باید به نکات زیر توجه نمود: ۱- تلاش در جهت ایجاد علاقه مندی به اولیای دین از طریق داستان‌های شیرین ارتباط آنها با کودکان؛ ۲- تأکید بر ویژگی‌های اخلاق پیامبران (صبر، تلاش، خوش اخلاقی و...) در برخورد با انسان‌ها در زندگی از طریق داستان‌هایی از زندگی آنها و ادای احترام به هنگام بردن نام آنها ۳- تأکید بر ارتباط پیامبران با خداوند و راهنما بودن آنها برای انسان‌ها در دنیا؛ ۴- عدم تأکید بر مفاهیمی مانند عصمت، وحی و معجزه در سنین ابتدای دبستان ۵- هم‌زمانی آموزش دروس مربوط به پیامبری با جشن‌ها و اعیاد در طول سال تحصیلی ۶- فراهم نمودن امکان شرکت در مراسم جشن و شادی برای ولایت پیامبر(ص) و اولیای دین ۷- الگو قرار دادن پیامبر و اولیای دین در زندگی روزمره دانش‌آموز متناسب با محتوای دروس کتاب هدیه دوم با توجه به توضیحات بالا و مورد چهارم، در سنین ابتدای دبستان بر مفاهیم عصمت و وحی و معجزه نباید تأکید شود بر این اساس گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

مفاهیم پایه متون و روش های یاددهی ریاضی

بخش دوم:

دوره ابتدایی

۱۵- به کار بردن ابزارها و ساختن اشکال و بازسازی ذهنی، ساختارها به یادگیری دانش‌آموزان با کدام سبک یادگیری کمک می‌کند؟

۱- کلامی

۲- ذهن ورزی

۳- دست ورزی

۴- تصویری

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: در دانش‌آموزان دست‌ورز که ساختارگرا هستند بازسازی ساختارها با دست و فکرشان نقش مهمی در تفکر و یادگیری ایفا می‌کند. ایشان با بکار بردن ابزارها و ساختن اشکال و بازسازی ذهنی ساختارها را یاد می‌گیرند و مهارت‌ها را کسب می‌کنند.

۱۶- کدام هدف زیر، در حیطه دانش قرار ندارد؟

۱- رسیدن به نگرش مثبت به ریاضی

۲- درک مفهوم عدد و نمایشهای مختلف اعداد

۳- آشنایی با مفاهیم اساسی هندسه

۴- توانایی بررسی الگوها و روابط

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: اهداف کلی دانشی در دوره ابتدایی عبارتند از: آشنایی با مفهوم عدد و نمایش‌های مختلف اعداد و روابط بین آن‌ها - آشنایی با اعمال جبری بین اعداد و انجام این اعمال با تبحر کافی و تخمین زدن آن‌ها - آشنایی با الگوها و روابط - آشنایی با زبان ریاضی و استفاده از زبان ریاضی در ارائه مطالب - آشنایی با مفاهیم اساسی هندسه - شناسایی و تحلیل ویژگی‌ها و مشخصه‌های شکل‌های هندسی در صفحه و فضا - آشنایی با جبری سازی مفاهیم هندسی - آشنایی با تقارن‌ها و تبدیلات هندسی - آشنایی با کمیت‌های وابسته به اشیاء، واحدها، دستگاه‌های اندازه‌گیری و فرایند اندازه‌گیری - آشنایی با فنون، ابزارها و فرمول‌های مناسب برای اندازه‌گیری - آشنایی با روش‌های آماری برای نمایش و تحلیل داده‌ها و ارزیابی و نتیجه‌گیری - آشنایی با مفاهیم اساسی احتمال و کاربردهای آن - آشنایی ابتدایی با مجموعه‌ها - آشنایی ابتدایی با نسبت‌های مثلثاتی - آشنایی با نمایش‌های مختلف از مفاهیم ریاضی - آشنایی با تاریخ ریاضی و کارکردهای زیباشناختی ریاضی در هنر با تأکید بر فرهنگ اسلامی - ایرانی اما رسیدن به نگرش مثبت به ریاضی جز اهداف کلی دوره ابتدایی می‌باشد و هدف دانشی نیست.

۱۷- کدام مورد زیر دلیل نادرستی برای آوردن مربع شگفت انگیز (سودوکو) در کتاب ریاضی اول دبستان است؟

۱- در حل آنها راهبردهای حل مسئله به کار گرفته می‌شود.

۲- حل این مربع‌ها مانند سایر مفاهیم اصلی ریاضی، مهم است.

۳- به توسعه مهارت استدلال کودکان کمک می‌کند.

۴- فرصتی برای خواندن و نوشتن عددها فراهم می‌کند.

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: مربع شگفت انگیز یکی از مصداق‌های حل مسئله است. با توجه به توضیحات مربع شگفت انگیز گزینه ۲ صحیح نمی‌باشد.

۱۸- معلم برای برنامه‌ریزی، آموزشی باید موارد مختلفی را مدنظر قرار دهد. کدام یک جزو این موارد نیست؟

۱- نیاز و توان دانش‌آموزان را مورد توجه قرار دهد.

۲- تک تک تمرین‌های کتاب درسی را برای دانش‌آموزان حل کند.

۳- هدف‌های کتاب درسی را پوشش دهد.

۴- امکانات موجود را بشناسد و استفاده کند.

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: معلم نمی‌تواند الزاماً از یک شیوه برای آموزش ریاضی استفاده نماید بلکه با آگاهی کامل نسبت به چهار خانواده الگوهای تدریس (اجتماعی - اطلاعات پردازشی - انفرادی - رفتاری) و در نظر گرفتن هدف، محتوا، نیازها و توان مخاطب، امکانات موجود و... مناسب‌ترین راه را برای تسهیل یادگیری کلاس انتخاب نماید.

۱۹- آیا در کتاب ریاضی اول دبستان کار با انگشتان دست توصیه شده است؟ به کدام دلیل؟

۱- خیر - همیشه در دسترس است و کودک را وابسته می‌کند.

۲- بلی - می‌توان با انگشتان به ترتیب شمرد.

۳- بلی - وسیله‌ای ساختارمند برای درک عددهای ۵ تا ۱۰ به صورت ترکیبی هستند.

۴- خیر - در نظام آموزشی پیشین به شدت مورد تقبیح قرار گرفته است.

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: در نظام آموزشی پیشین استفاده از انگشتان به شدت مورد تقبیح قرار گرفته بود. اما در این نظام آموزشی کار با انگشتان به عنوان یک ابزار که همیشه در دسترس دانش‌آموزان قرار دارد مورد تأکید است. البته این به معنی آن نیست که دانش‌آموز با شمارش مستقیم از انگشتان در جمع و تفریق استفاده کند.

۲۰- کدام مورد از اهداف آموزش ریاضی در دوره دبستان نیست؟

۱- برقراری ارتباط بین ریاضی و زندگی روزمره

۲- برقراری ارتباط میان نمایش‌های مختلف ریاضی و تعبیر و تفسیر آن‌ها

۳- رشد مهارت‌های تفکر

۴- پرورش نخبه‌ها و علاقه‌مندان به ریاضی

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: هدف از آموزش ریاضی تنها پرورش نخبه‌ها و علاقه‌مندان به ریاضی یا افراد خاصی که می‌خواهند رشته ریاضی را در سطح دانشگاهی ادامه دهند نیست، بلکه در این برنامه، هدف از آموزش ریاضی، بهتر زندگی کردن دانش‌آموزان می‌باشد. بنابراین برقراری ارتباط بین

ریاضی و زندگی روزمره، کسب مهارت‌های مدل‌سازی ریاضی و حل مسئله، رشد مهارت‌های تفکر، برقراری ارتباط بین نمایش‌های مختلف ریاضی و تعبیر و تفسیر آنها، برقراری ارتباط بین ریاضی و سایر علوم و در حالت کلی، بکارگیری مفاهیم ریاضی در محیط پیرامونی و تفسیر و تحلیل آن‌ها از جمله هدف‌های اصلی این برنامه درسی است.

۲۱- در خصوص رویکرد برنامه درسی ریاضی کدام یک از موارد زیر صحیح است؟

الف- برخی از دانش‌آموزان توانایی کسب و کشف معارف بشری را دارند.

ب- توجه و تلاش برای رشد مهارت‌های تفکر دانش‌آموزان نیازی اساسی است.

ج- رسالت آموزش و پرورش شکوفا کردن استعداد‌های دانش‌آموزان از طریق ایجاد فرصت مناسب است.

۱- فقط ب

۲- الف، ب و ج

۳- الف و ج

۴- ب و ج

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: در این رویکرد آن نوع بینش و دیدگاه که دانش‌آموزان همگی توانایی کسب و کشف معارف بشری را به طور فطری دارا هستند مدنظر است. لذا رویکرد برنامه بر این اصل قرار دارد که رسالت آموزش و پرورش از قوه به فعل در آوردن و شکوفا کردن این استعداد‌های الهی از طریق ایجاد فرصت‌های مناسب جهت یاددهی - یادگیری است. رویکرد اصلی حاکم بر این برنامه یک رویکرد فرهنگی - تربیتی با تأکید بر حل مسئله از طریق محور قرار دادن یادگیرنده در بازسازی مستمر تجربه از راه مهارت‌های اکتشاف می‌باشد. این برنامه درسی توجه ویژه‌ای به شرایط رشدی و ذهنی دانش‌آموزان در دوره ابتدایی و متوسطه دارد. بعد فعال گروه سنی در دوره ابتدایی بر بعد غیرفعال آنها تقدم دارد و تلاش در راه رشد مهارت‌های تفکر آنها نیازی اساسی است.

۲۲- کدام موارد زیر جزو اهداف فرآیندی درس ریاضی هستند؟

الف. استدلال و اثبات

ب. نمایش‌های ریاضی

ج. برقراری اتصال میان مفاهیم

د. مفاهیم عددی و محاسبات عددی

۱- ب و ج

۲- الف، ب، ج و د

۳- الف و د

۴- الف، ب و ج

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: اهداف فرایندی درس ریاضی به شکل زیر دسته‌بندی شده است: ۱- نمایش‌های ریاضی ۲- ارتباطات مفهومی ۳- ارتباطات کلامی ۴- استدلال و اثبات ۵- حل مسئله

۲۳- با توجه به عبارت روبه رو کدام یک از مسائل نوشته شده از نوع باز پاسخ است؟ $1000 < 800 + \dots$

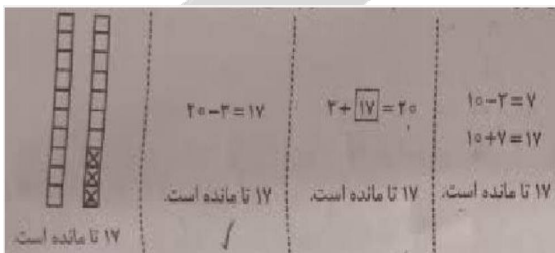
- ۱- چند عدد طبیعی مختلف را می‌توان در جای خالی قرار داد تا عبارت درست باشد
- ۲- برای درست بودن عبارت چند عدد دو رقمی مختلف می‌تواند در جای خالی قرار بگیرد
- ۳- عددی در جای خالی قرار دهید که عبارت درست باشد.
- ۴- بزرگترین عدد طبیعی که می‌توان در جای خالی قرار داد چه عددی است

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: با توجه به این‌که در حل مسئله پاسخ باز، مسئله چندین پاسخ احتمالی خواهد داشت که می‌توان آن‌ها را به چندین روش به دست آورد و تمرکز نه بر روی پاسخ مسئله، بلکه بر شیوه‌های رسیدن به پاسخ است گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۲۴- آموزگار در کلاس مسئله زیر را مطرح کرده است:

(در هر بسته شکلات، ۱۰ تا شکلات است. ۲ بسته شکلات کامل داشتیم ۳ تا شکلات خوردیم و حالا چند شکلات باقی مانده است؟) در زیر پاسخ ۴ دانش آموز به مسئله فوق آورده شده است چه تعداد از پاسخ‌های زیر قابل قبول است؟

- ۱- ۳
- ۲- ۴
- ۳- ۱
- ۴- ۲

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: با توجه به این‌که طراح سؤال به کلاس خاصی اشاره نکرده می‌توان گفت همه جواب‌ها درست هستند اما اگر فقط کلاس اول را در نظر بگیریم فقط جواب رسم شکل درست است. زیرا حل مسئله با سایر روش‌ها برای کلاس اول دشوار است.

۲۵- علی در محاسبه 52×637 به جای ۵۲ به اشتباه ۶۲ را وارد کرده است. او چگونه می‌تواند حاصل به دست آمده را به حاصل تبدیل کند؟ 52×637 درست

- ۱- 6370 تا از آن کم کند
- ۲- 6370 تا به آن اضافه کند
- ۳- 10 تا از آن کم کند
- ۴- 10 تا به آن اضافه کند

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: با توجه به مفهومی بودن سوال می توان مسئله را بصورت زیر حل نمود. علی عدد ۶۳۷ را به ۱۰ برابر بیشتر کرده است برای به دست آوردن جواب صحیح باید ۶۳۷×۱۰ شود و این عدد از جواب به دست آمده کم شود.

$$637 \times 62 = 39494$$

$$62 - 52 = 10$$

$$39494 - 6370 = 33124$$

$$637 \times 10 = 33124$$

$$637 \times 10 = 6370$$

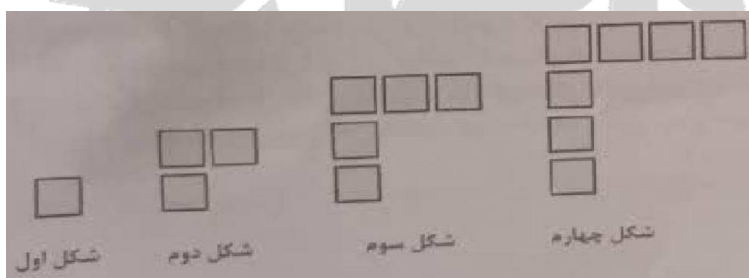
۲۶- یکی از اهداف مهم آموزش عدد و واحدهای اندازه گیری داشتن درک و تصور درست از عددها و واحدها است. اگر یک میلیارد کاغذ معمولی A4 را روی هم بچینیم ارتفاع آن حدوداً چقدر می شود؟

۱- ۱۰۰ متر ۲- ۲ کیلومتر ۳- ۱ متر ۴- ۱۰ متر

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: با توجه به مفهومی بودن سوال می توان مسئله را بصورت زیر حل نمود. اگر به طور تقریبی و متوسط ضخامت یک بسته کاغذ ۵۰۰ تایی را ۵ سانتی متر در نظر بگیریم ضخامت هر ۱۰۰ برگ کاغذ به طور تقریبی یک سانتی متر می شود. یک میلیارد برابر با ۱۰ میلیون بسته ۱۰۰ تایی است. هر بسته ۱۰۰ تایی، ۱ سانتی متر ضخامت دارد. پس ۱۰ میلیون بسته، ۱۰ هزار متر یا ۱۰۰ کیلو متر ضخامت دارد.

۲۷- در شکل اول، دوم، سوم و چهارم زیر، یک الگو دیده می شود. می خواهیم پیدا کنیم شکل n ام از چند مربع کوچک ساخته شده است. چهار دانش آموز با فکرهای مختلف خود، به این سؤال پاسخ داده اند. از کدام مورد نمی توان تعداد مربع های شکل n ام را پیدا کرد؟

$$n + (n-1) - 1$$

$$2 \times n - 1 - 2$$

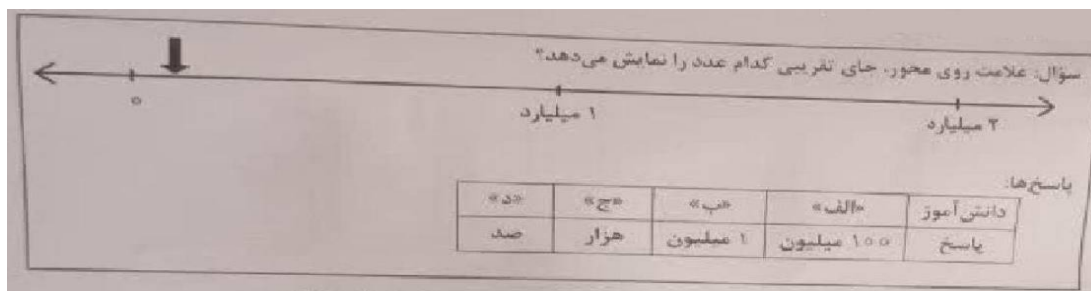
$$(n+1) + (n-1) - 2$$

$$2 \times (n-1) + 1 - 4$$

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: برای یافتن تعداد مربع های شکل n ام از همه روش ها به جز $(n+1) + (n-1)$ می توان استفاده نمود.

۲۸- معلم سؤال زیر را مطرح کرد. پاسخ چهار دانش آموز الف، ب، ج و د به این سؤال، در زیر مشاهده می شود. به ترتیب، پاسخ کدام یک از دانش آموزان صحیح است و به کدام دلیل پاسخ بقیه دانش آموزان صحیح نیست؟

- ۱- الف - رابطه بین ارزش مکانی رقم‌ها را نمی‌دانند و درک درستی از اعداد ندارند.
- ۲- الف و ب- تقریب زدن اعداد را یاد نگرفته‌اند و درک درستی از بزرگی اعداد ندارند.
- ۳- ج و د- کار با محور را یاد نگرفته‌اند و درک درستی از اعداد ندارند.
- ۴- ب- کار با محور را یاد نگرفته‌اند و درک درستی از تعداد صفرها ندارند.

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: نمایش تقریبی اعداد روی محور درک عددی خوبی به دانش‌آموزان می‌دهد. زیرا آن‌ها برای نشان دادن اعداد روی محور باید با توجه به مقیاس محور عمل کنند. همچنین دانش‌آموزان باید با درک روابط بین جدول ارزش‌مکانی به آنها پاسخ دهند.

۲۹- دانش‌آموزی در انجام جمع چندرقمی، بدفهمی دارد و حاصل $۱۹۸+۷۵۶$ را ۸۱۳۶ و حاصل $۲۵۲+۴۳$ را ۶۸۲ به دست آورده است. این دانش‌آموز حاصل $۳۷۶+۵۷$ را چه عددی به دست می‌آورد؟

۱- ۹۴۶ ۲- ۴۳۳ ۳- ۳۱۲۱۳ ۴- ۸۱۴۶

پاسخ درست: گزینه ۴

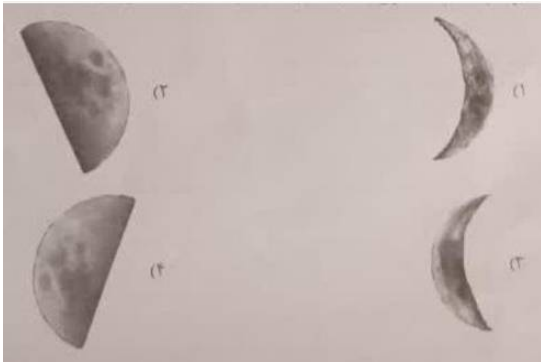
پاسخ تشریحی: بدفهمی‌های رایج دانش‌آموزان: یکی از بدفهمی‌های رایج دانش‌آموزان مربوط به عدد نویسی است. در این مواقع به نظر می‌رسد این نوع بدفهمی به دلیل درک نکردن تفاوت رقم و عدد ایجاد شده است و در درک ارزش مکانی اعداد مشکل دارد.

بخش سوم:

مفاهیم پایه متون و روش‌های یاددهی علوم تجربی

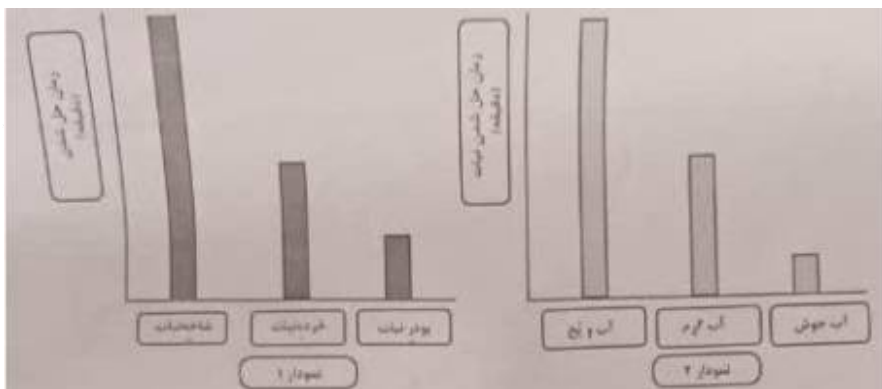
۳۰- در شب هفتم ماه قمری، ماه به کدام شکل در آسمان دیده می‌شود؟

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: در اوایل هر ماه قمری، فقط بخش باریکی از نیم‌کره روشن ماه، به صورت هلال نازکی از زمین دیده می‌شود که تحدبش رو به خورشید است؛ در این صورت می‌گویند که ماه در هلال است. این هلال تدریجاً بزرگ می‌شود تا در شب هفتم، نصف نیمکره روشن ماه از زمین به شکل نیم دایره دیده می‌شود. این حالت را تربیع اول گویند.

۳۱- در دو آزمایش جداگانه حل شدن نبات در آب در شرایط متفاوت بررسی شده است. نمودارهای زیر داده‌های مربوط به این دو آزمایش را نشان می‌دهند با توجه به نمودارها کدام نتیجه‌گیری‌ها صحیح هستند؟

الف - هر چه اندازه ذره‌های نبات کوچک‌تر باشد در شرایط یکسان سرعت حل شدن نبات بیشتر است.

ب - در شرایط یکسان قالب‌های بزرگ یخ را نسبت به همان مقدار یخ خرد شده به مدت کوتاه‌تر می‌توان نگهداری کرد.

پ - نمودار ۱ تأثیر اندازه ذره‌های نبات و نمودار ۲ تأثیر دمای آب بر حل شدن نبات را نشان می‌دهند.

ت - با توجه به این داده‌ها می‌توان پیش‌بینی کرد که در شرایط یکسان پودر فندق کندتر از مغز فندق خرد نشده بوی کهنگی می‌گیرد.

۱- ت و پ ۲- الف، پ ۳- ت و ب ۴- الف و ب

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: نتیجه آزمایش بالا شامل موارد زیر است: - پودر نبات سریع‌تر از خرده نبات و آن هم سریع‌تر از شاخه نبات در آب حل می‌شود. - از این آزمایش نتیجه می‌گیریم هر چه ذره‌های یک ماده ریزتر باشد، سریع‌تر در آب حل می‌شوند. - شکر در آب داغ سریع‌تر حل می‌شود. - هرچه دمای آب بالاتر باشد (داغ‌تر باشد) مواد سریع‌تر در آن حل می‌شوند.

۳۲- فرایند مشاهده یک پدیده فیزیکی مانند تبخیر آب شامل کدام موارد می تواند باشد؟

الف. استفاده از ابزار ب. حدس زدن

پ. بیان علت ت. توصیف مشاهده با نقاشی

ث. بکارگیری حواس پنجگانه ج. بیان احساسات

۱- الف، ت و ث ۲- الف، ب، ت و ث

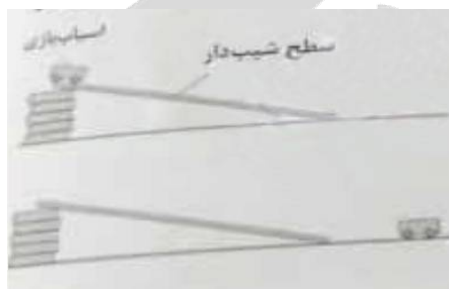
۳- ب، پ و ج ۴- الف، ب، ت و ج

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: مشاهده عبارت است از به کارگیری حواس پنج گانه (با حفظ ایمنی و به طور مناسب) برای به دست آوردن اطلاعات در باره یک جسم یا پدیده، استفاده از ابزار برای مشاهده غیرمستقیم و به دست آوردن اطلاعات (در مشاهده نباید نظرات شخصی را دخالت داد) بهتر است یادداشت برداری انجام گیرد تا اطلاعات به دست آمده حفظ گردد.

۳۳- دانش آموزی می خواهد کشف کند که آیا نوع سطح شیب داری که اسباب بازی روی آن قرار می گیرد. روی مسافتی که اسباب بازی طی می کند تأثیر دارد؟

او در بررسی خود باید را ثابت نگهدارد، را تغییر دهد و را اندازه گیری کند؟

۱- جنس سطح شیب دار - اسباب بازی - زمان رسیدن به پایین سطح اسباب بازی

۲- اسباب بازی، شیب سطح، زمان رسیدن به پایین سطح شیب دار

۳- اسباب بازی، جنس سطح شیب دار، مسافتی که پیموده می شود

۴- اسباب بازی، شیب سطح، مسافتی که پیموده می شود

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: در این آزمایش در خلاف جهت حرکت بر جسم وارد شده و سبب کندشدن حرکت آن می شود. این نیروی مخالف، در سطح های ناهموار مانند موکت یا خاک بیشتر است. با توجه به توضیحات بالا باید اسباب بازی را ثابت نگه داشت، شیب سطح را تغییر دهد و مسافتی که طی می شود را اندازه گیری کرد.

۳۴- کدام عبارت صحیح است؟

۱- آب اکسیژنه رنگ همه مواد رنگی را می تواند از بین ببرد یا تغییر دهد.

۲- اغلب عنصرها در طبیعت به حالت آزاد یافت می شوند

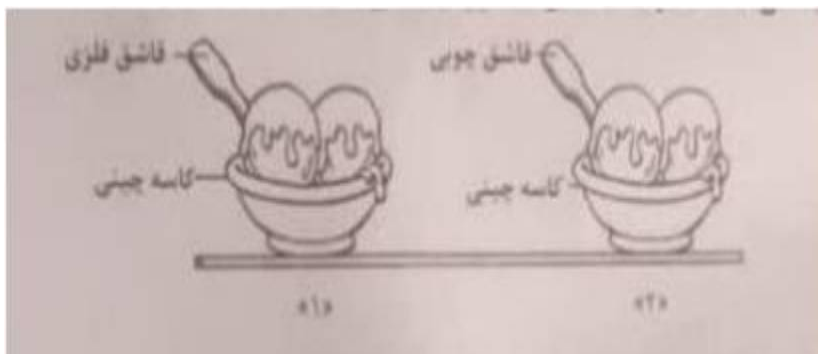
۳- هرگاه روی برگ سبز یک گیاه مقداری هیدروکلریک اسید ریخته شود رنگ آن قهوه ای می شود.

۴- ریخته شدن استیک اسید روی سنگ مرمر صاف تغییری در آن ایجاد نمی کند

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: با توجه به آزمایش اسید (جوهر نمک) با برگ گیاه هیدروکلریک اسید یا جوهر نمک، برگ گیاه را می‌سوزاند. در واقع اسید با جذب آب موجود در برگ گیاه آن را خشک و شکننده کرده و سبب ایجاد تغییر شیمیایی در بافت برگ و مواد موجود در آن می‌شود.

۳۵- در دو کاسه چینی به مقدار مساوی بستنی قرار داده درون یکی قاشق فلزی و درون دیگری قاشق چوبی همانند شکل زیر قرار می‌دهیم سپس هر دو را روی میز آشپزخانه می‌گذاریم و به مدت ۱۵ دقیقه آنها را مشاهده می‌کنیم کدام مشاهدات زیر می‌توانند صحیح باشند؟

الف- در کاسه شماره ۱ بستنی سریع‌تر از کاسه شماره ۲ ذوب می‌شود

ب- دمای دسته قاشق فلزی از دسته قاشق چوبی پایین‌تر است.

پ- وقتی قاشق چوبی را لمس می‌کنیم احساس می‌کنیم سردتر از قاشق فلزی است.

ت- بستنی کاسه شماره ۲ دمای بیشتری از بستنی کاسه شماره ۱ دارد.

۱- الف و پ

۲- الف و ب

۴- فقط ت

۳- فقط ب

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: قاشق فلزی نسبت به قاشق چوبی دمای پایین‌تری خواهد داشت زیرا دما را سریع‌تر انتقال می‌دهد و در نتیجه موجب ذوب شدن سریع بستنی می‌شود.

۳۶- استفاده از رویکرد زمینه محور در آموزش علوم تجربی بر اساس کدام یک از موارد زیر می‌تواند در یادگیری مفاهیم علمی کارآمد باشد؟

الف- با احساس یادگیرنده درگیر می‌شود

ب- مستقل از تجارب یادگیرنده است

پ- قابلیت تلفیق علوم تجربی با موضوعات دیگر را دارد

ت- بی‌نیاز از به کارگیری مهارت‌های فرایندی علوم است.

۲- فقط ت

۱- فقط ب

۴- الف، ت و ب

۳- الف و پ

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: براساس ویژگی‌هایی که برای رویکرد زمینه محور شمرده شده است موارد الف و پ صحیح است.

۳۷- دانش‌آموزی قصد داشت با انجام آزمایش نشان دهد که برای این منظور چهار آزمایش طراحی کرد کدام آزمایش می‌تواند درستی نظر دانش‌آموز را نشان دهد؟ (شمارش نبض در یک دقیقه انجام می‌شود)

۱- شمارش نبض بلافاصله بعد از دویدن

۲- شمارش نبض بلافاصله قبل و بعد از دویدن

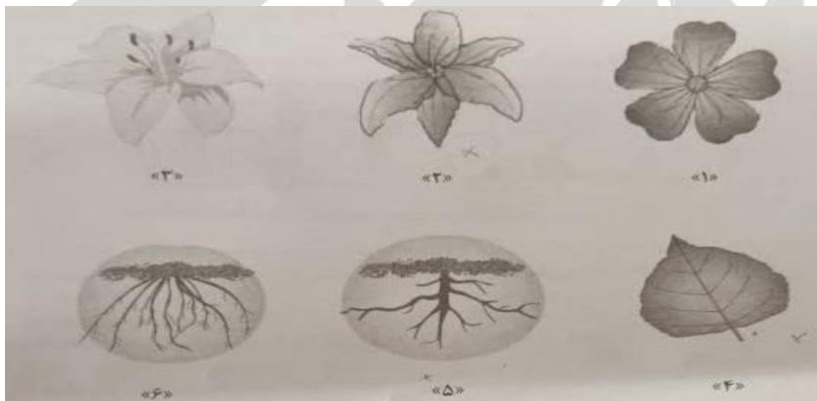
۳- شمارش نبض ۱۵ دقیقه قبل و بعد از دویدن

۴- شمارش نبض بلافاصله قبل از دویدن و ۱۵ دقیقه بعد از دویدن

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: بر اساس جدول شناسنامه درس بدن ما اندازه‌گیری تعداد نبض و دم و بازدم قبل و بعد از فعالیت انجام گرفته و مقایسه می‌شود.

۳۸- دانش‌آموزی بخش‌هایی از چند گیاه را نقاشی کرد اما از یاد برد که مشخص کند هر نقاشی مربوط به کدام گیاه است. تصاویر زیر نقاشی‌های این دانش‌آموز را نشان می‌دهند. او درباره اینکه چه بخش‌هایی مربوط به یک گیاه هستند موارد ۱ تا ۴ را نوشت. کدام مورد صحیح است؟

۱- شماره‌های ۳ و ۴ و ۶ مربوط به یک گیاه هستند.

۲- شماره‌های ۲ و ۴ مربوط به یک گیاه هستند.

۳- شماره ۲ مربوط به گیاهی است که ریشه‌ای مشابه شماره ۵ دارند

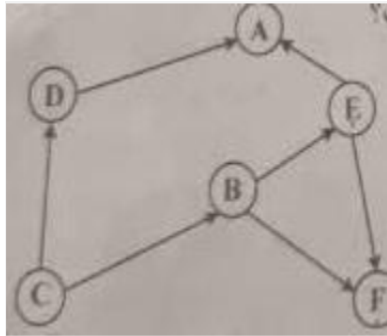
۴- گیاهی با گلی مشابه شماره ۱ ریشه‌های مشابه شماره ۵ دارد.

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: این سؤال در رابطه با گیاهان تک لپه‌ای و دو لپه‌ای است. ویژگی‌های ظاهری که می‌توان به وسیله آن‌ها گیاهان تک‌لپه و دو لپه را از یکدیگر تشخیص داد، عبارت‌اند از: گیاهان تک‌لپه‌ای: دانه یک قسمتی، ریشه‌ها اغلب افشان، برگ‌ها باریک و دراز و دارای رگ-

برگ‌های موازی، تعداد اجزای گل ۳ تا یا مضربی از عدد ۳ گیاهان دولپه: دانه دوقسمتی، ریشه‌ها اغلب راست، برگ‌ها پهن و دارای رگ‌برگ‌های منشعب، تعداد اجزای گل ۲ تا یا ۵ تا یا مضربی از آن‌ها.

۳۹- شکل زیر یک شبکه غذایی بین چند جاندار در یک زیست‌گاه را نشان می‌دهد در این شبکه فقط جاندار توانایی ساختن نشاسته را دارد با توجه به شکل کدام مورد صحیح است؟

- ۱- حذف جاندار E اثر افزایشی بر جمعیت C دارد.
- ۲- حذف جاندار F اثر افزایشی بر جمعیت A دارد.
- ۳- حذف جاندار A اثر افزایشی بر جمعیت B و D دارد.
- ۴- کاهش جمعیت C تأثیری بر جمعیت A و F ندارد.

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: به ارتباط بین چند زنجیره غذایی شبکه غذایی گفته می‌شود. جانورانی که می‌توانند از چند زنجیره غذایی استفاده کنند، در یک شبکه غذایی وارد می‌شوند و در این صورت شانس این را دارند که چنانچه یک منبع غذایی در یک زنجیره غذایی آن‌ها از بین برود، از منابع غذایی زنجیره‌های دیگر غذایی بهره‌مند شوند. دسته سوم موجودات زنده را تجزیه‌کننده گویند که از تجزیه موجودات زنده دیگر غذای خود را تأمین می‌کنند، مانند باکتری‌ها و بعضی از قارچ‌ها. از سویی می‌توان تجزیه‌کننده‌ها را خود نوعی مصرف‌کننده نیز به شمار آورد و از این‌رو در یک زنجیره غذایی آنها را نشان نمی‌دهند.

۴۰- توپ والیبال را در راستای قائم به طرف بالا پرتاب می‌کنیم توپ به ارتفاع H رسیده و سپس به طرف زمین بازمی‌گردد در ارتفاع H چه نیرویی بر توپ وارد می‌شود؟ (توجه در شرایط آزمایش بادی نمی‌وزد)

- ۱- نیروی مغناطیس زمین
- ۲- هیچ نیرویی وارد نمی‌شود
- ۳- نیروی گرانش
- ۴- نیروی مقاومت هوا

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: نیروی گرانش جز نیروهای غیر تماسی است که عبارت است از نیروی جاذبه‌ای که زمین به یک جسم وارد می‌کند (وزن). مانند نیروی جاذبه‌ای که زمین بر اجسام اطراف خود وارد می‌کند. بازگشت توپ به طرف زمین نیز به این نیرو اشاره دارد.

۴۱- معلم برای تدریس (تغییر فصول) و (گردش زمین) در علوم تجربی پایه دوم دو پرسش زیر را مطرح می‌کند. پرسش‌های زیر برای تقویت کدام مهارت‌های فرایندی مناسب‌ترند؟

- در زمستان نور بیشتری به داخل اتاق می‌رسد یا تابستان؟

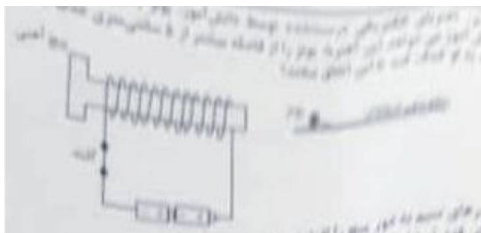
- تابش مستقیم نور خورشید در زمستان‌ها داخل اتاق بیشتر نفوذ می‌کند یا در تابستان؟

- ۱- مشاهده- جمع‌آوری اطلاعات
- ۲- فرضیه‌سازی- تجزیه و تحلیل
- ۳- پیش‌بینی- مشاهده
- ۴- پیش‌بینی، آزمایش

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: این دو پرسش مربوط به فرایند طراحی تحقیق است که بررسی نتایج و پاسخ‌های دانش‌آموزان با راهنمایی معلم سبب می‌شود دانش‌آموزان از طریق اطلاعات جمع‌آوری شده و آزمایش‌های انجام‌شده به پیدایش فصل‌ها و ویژگی‌های آنها پی می‌برند.

۴۲- در شکل زیر آهن ربای الکتریکی درست شده توسط دانش‌آموز پونز را از فاصله ۵ سانتی‌متری جذب می‌کند. دانش‌آموز می‌خواهد این آهن‌ربا پونز را از فاصله بیشتر از ۵ سانتی‌متری جذب کند. کدام تغییرات می‌تواند به او کمک کند تا این اتفاق بیفتد؟

الف- تعداد دورهای سیم به دور پیچ را افزایش دهد.

ب- از باتریهای قوی تر با ولتاژ بیشتر استفاده کند.

پ- یکی از باتریها را حذف کند

ت- از سیم نازکتر با همان تعداد دور استفاده کند.

۱- الف و ب ۲- ب و ت ۳- الف و ب ۴- ت و پ

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: آهن‌ربای الکتریکی: آهن‌ربای الکتریکی نوعی آهن‌ربای مصنوعی است. بنابراین می‌توان به دلخواه اثر آن را قطع و وصل کرد. در آهن‌ربای الکتریکی هر چه تعداد دورهای سیم پیچ و شدت جریان بیشتر باشد قدرت آهن‌ربایی قویتر خواهد بود.

۴۳- معلم برای تدریس درس از گذشته تا آینده (نان) در علوم تجربی پایه دوم فعالیت‌های آموزشی زیر را انجام داد.

- دانش‌آموزان را به نانواپی برده تا شاهد مراحل مختلف پخت نان باشند.

- در کلاس درس از آنها خواست تا درباره آن چه مشاهده کرده‌اند، گفت و گو کنند.

- به عنوان تکلیف از آن‌ها خواست تا درباره شیوه پخت نان‌های محلی از والدین خود سؤال کنند

- جلسه بعدی آن‌چه را از والدین شنیده‌اند در کلاس بیان کنند.

برای تکمیل این، آموزش کدام یک از فعالیت‌های زیر مناسب تر است؟

۱- معلم مطالب تدریس شده را در ابتدای جلسه بعدی ارزش‌یابی کند.

۲- دانش‌آموزان خلاصه‌ای از مطالب گفته شده در کلاس را بیان کنند.

۳- دانش‌آموزان در مورد اهمیت نان در فرهنگ مردم اطلاعات جمع‌آوری کنند.

۴- دانش‌آموزان تصاویری از فرایند پخت نان و دستگاه‌ها و ابزار مورد استفاده در طول زمان اشتراک بگذارند

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: با توجه به جدول ارزش‌یابی بر اساس ملاک‌ها و سطوح عملکرد گزینه ۴ صحیح است.

۴۴- کدام موارد از ویژگی‌های آموزش مبتنی بر رویکرد کاوش‌گری است؟

الف- توضیح و شرح مفاهیم و موضوعات درسی توسط معلم پیش از انجام فعالیت‌های عملی یا ذهنی

ب- طراحی فعالیت‌های مناسب برای تدریس موضوع درسی در قالب کاربرد، آزمایش، ساختن وسیله، فعالیت‌های عملی توسط معلم

پ- ارائه یافته‌های دانش‌آموزان یک گروه برای سایر دانش‌آموزان کلاس

ت- کشف مفهوم و موضوعات یادگیری توسط دانش‌آموزان از طریق انجام فعالیت‌های گوناگون

ج- شروع جلسه درسی با طرح یک مسئله

۱- ب پ ت ج

۲- الف پ ت ج

۳- ب پ ت

۴- الف ب پ

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: کاوش‌گری در واقع فرایند کسب اطلاعات با پژوهش و بررسی توسط کسی است که علاقه‌مند به پدیده نهفته در یک پرسش است. تعریف کاوش‌گری عبارت است از: فرآیند تشخیص مسئله، نقد آزمایش‌ها، تشخیص جای‌گزین‌ها، طراحی پژوهش‌ها، بررسی حدس و گمان‌ها، جست‌جوی اطلاعات، مدل‌سازی، گفت‌وگو با هم‌سالان و پروردن استدلال‌های منسجم.

بخش چهارم:

مفاهیم پایه متون و روشهای یاددهی فارسی دوره ابتدایی

مفاهیم پایه متون و روشهای یاددهی فارسی دوره ابتدایی

۴۵- هدف از ذکر نام هر تصویر زیر نگاره‌ها در کتاب فارسی پایه اول چیست؟

۱- آشنایی با حروف الفبا

۲- یادگیری رسم‌الخط چاپی

۳- یادگیری شکل نوشتاری کلمه

۴- آشنایی با شکل کلی کلمه

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: ذکر نام هر تصویر تنها برای آشنایی با شکل کلی کلمه است نه یادگیری شکل نوشتاری آن، پس تأکید بر روی تصویر است نه واژه.

۴۶- پرورش و تقویت علاقه و ارج‌گذاری به زبان و ادبیات فارسی در کدام حیطه از اهداف کلی کتاب فارسی پایه ششم قرار می‌گیرد؟

۱- شناختی ۲- علمی ۳- عاطفی ۴- مهارتی

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: اهداف کلی کتاب فارسی ششم شامل سه حیطه شناختی، مهارتی و عاطفی است.

حیطه عاطفی: پرورش و تقویت علاقه به ارج‌گذاری به زبان و ادبیات فارسی - ایجاد فضا برای بیان مناسب و موثر احساسات و علائق و افکار دانش‌آموز - بسترسازی برای گسترش نگرش مثبت به مطالعه و خوشنویسی

۴۷- کدام مورد رویکرد خاص در برنامه زبان‌آموزی کتاب فارسی پایه چهارم است؟

۱- صیانت از زبان و ادبیات فارسی

۲- آموزش مهارت‌های چهارگانه زبانی و فرازبانی

۳- شکوفایی فطرت الهی

۴- آشنایی با خود خلق و خلقت

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: رویکرد خاص برنامه زبان‌آموزی بر آموزش مهارت‌های زبانی و فرازبانی یا مهارت‌آموزی، استوار است.

۴۸- در کتاب فارسی کدام یک از فعالیت‌های زیر برای تقویت درک مطلب در مهارت خواندن طراحی شده است؟

۱- درست و نادرست - واژه‌آموزی - دانش زبانی

۲- قصه‌گویی - هنر و سرگرمی - دانش زبانی

۳- درست و نادرست - قصه‌گویی - نگاه کن و بگو

۴- واژه‌آموزی - هنر و سرگرمی - نگاه کن و بگو

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: فعالیت‌های مربوط به خواندن دو بخش هستند: فعالیت‌های مربوط به روخوانی و فعالیت‌های مربوط به درک متن. فعالیت‌های مربوط به درک متن عبارتند از: درست و نادرست در انتهای درس، درک مطلب در انتهای درس، درک و دریافت در انتهای بخوان و بیندیش، فعالیت‌های درک متن کتاب نوشتاری، واژه‌آموزی، دانش زبانی.

۴۹- معلم پایه ششم می‌خواهد آرایه مبالغه را به دانش‌آموزان بیاموزد کدام مثال، زیر این آرایه را نشان می‌دهد؟

۱- ز سَمَش زمین شد همه چاک چاک

۲- او از هفت خان رستم گذشته است

۳- درب خانه او همیشه باز است

۴- وطن هم‌چو جان در بدن است

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: مبالغه: مبالغه در لغت به معنای به نهایت رساندن و غلو کردن یا بزرگ‌نمایی در چیزی است و در اصطلاح، آن است که نویسنده برای تزیین کلام خود، در وصف چیزی بزرگ‌نمایی نماید. براین اساس فقط در گزینه ۱ بزرگ‌نمایی دیده می‌شود.

۵۰- آموزگار جمله‌های یک داستانک کوتاه را به صورت به هم ریخته به دانش‌آموز می‌دهد تا جمله‌ها را به ترتیب رویداد شماره گذاری کند با این فعالیت معلم کدام گام از گام‌های فرایند درک متن را مورد سنجش قرار می‌دهد؟

۱- درک اطلاعات صریح متن

۲- رعایت لحن و آهنگ متن

۳- تفسیر اطلاعات متن

۴- تلفیق اطلاعات متن

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: تلفیق اطلاعات متن: چنان‌که از نام آن مشخص است منظور کنار هم گذاشتن تمامی اطلاعات متن و نتیجه‌گیری است. بهترین مثال برای سؤال‌های تلفیق اطلاعات متن، درک سیر رویدادهای متن است. وقتی خواننده متنی را می‌خواند باید رخداد‌های آن را به خاطر بسپارد، در این صورت می‌تواند مطالب را با هم تلفیق کند. برای سنجش این موضوع سؤال به این صورت است که رویدادهای متن به صورت به هم ریخته به خواننده داده می‌شود و از او خواسته می‌شود طبق ترتیب رویدادهای متن، جمله‌ها را شماره‌گذاری کند. نوع دیگر سؤال به این صورت است که مثلاً در متن یک داستان دو شخصیت وجود دارد که از خواننده خواسته می‌شود در پایان دو شخصیت را با هم مقایسه کند.

۵۱- کدام یک از موارد زیر جزو اهداف درس آزاد در فارسی دوره ابتدایی نیست؟

۱- شناخت بیشتر شخصیت‌های علمی و فرهنگی محل زندگی

۲- ایجاد فضای بازی و سرگرمی در فعالیت‌های گروهی کلاسی

۳- پرورش توانایی نویسندگی

۴- آشنایی با برخی از نمودهای فرهنگی بومی

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: اهداف درس آزاد عبارتند از: تشخیص کاستی‌های احتمالی کتاب و اقدام به تولید محتوای مناسب، پرورش توانایی تولید ماده درسی در دانش‌آموزان با نظارت و هدایت آموزگاران، پاسخ به نیازهای معلمان، دانش‌آموزان و اولیا، بهره‌گیری از مشارکت هم‌کاران در تألیف کتاب، بهره‌گیری از تعامل دانش‌آموز و خانواده در سازمان‌دهی و تألیف کتاب، آشنایی با برخی از نمودهای فرهنگی و جلوه‌های آداب و رسوم و سنت‌های بومی یا منطقه‌ای، شناخت بیشتر شخصیت‌های علمی و فرهنگی محل زندگی، توجه عمیق‌تر به لهجه، گویش و نشانه‌های زبان محلی، پرورش توانایی بندنویسی و بهره‌گیری از تفکر و نقد و تحلیل، ایجاد علاقه نسبت به فرهنگ محلی و آثار ادبی و زبانی منطقه‌ای.

۵۲- بخش روان‌خوانی در کتاب فارسی پایه اول در حیطه شناختی کدام هدف آموزشی را دنبال می‌کند؟

۱- تقویت نگرش مثبت به درس فارسی

۲- تقویت مهارت خوب گوش دادن

۳- ایجاد علاقه به موضوعات درسی (انس با قرآن، وطن دوستی و ...)

۴- آشنایی با نشانه‌های آوایی (صدا) زبان فارسی

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: اهداف آموزشی روان‌خوانی در حیطه شناختی: تقویت آشنایی با نشانه‌های آوایی (صدا) زبان فارسی - تقویت آشنایی با نشانه‌های خطی (شکل الفبا) زبان فارسی - تقویت آشنایی بیشتر با قرآن کریم - تقویت آشنایی بیشتر با میهن اسلامی - غنی‌سازی ذهنی و افزایش دامنه واژگان دانش‌آموزان

۵۳- کدام فعالیت زیر بیانگر «املائی تقریری» است؟

۱- معلم جملاتی از متن درس را انتخاب کرده با صدای بلند و شمرده می‌خواند و دانش‌آموزان می‌نویسند.

۲- دانش‌آموزان به نوبت کلمه‌ای را که از متن درس انتخاب کرده‌اند، روی تابلو می‌نویسند.

۳- آموزگار متنی را که برخی از نشانه‌ها در کلماتش جا افتاده در اختیار دانش‌آموز می‌گذارد تا جاهای خالی را کامل کند.

۴- دانش‌آموز یک کلمه از متن درس انتخاب کرده و می‌نویسد و سپس با نشانه آخر آن کلمه واژه بعدی را می‌نویسد.

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: املائی تقریری: متنی را تهیه می‌شود و با رعایت نکات مربوط به شمرده خوانی، رعایت صدای متعادل، عدم حرکت اضافی در کلاس و ... به بچه‌ها دیکته گفته می‌شود.

۵۴- بند زیر را یک دانش‌آموز پایه چهارم نوشته است این بند چه نوع بندی است؟

دیروز به کتابخانه مسجد رفتم سالن کتابخانه کاملاً ساکت بود تعدادی میز و صندلی در آن دیده می‌شد. چند نفر مشغول مطالعه بودند دور تا دور سالن پر از قفسه‌های کتاب بود قفسه‌ها چهار ردیف داشتند. کتابی برداشتم و شروع به خواندن کردم.

۱- علمی ۲- حماسی ۳- توصیفی ۴- نقل قول

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: بند توصیفی در سطح نخست آن بیان اجزای ظاهری چیزی است که نویسنده می‌خواهد توصیف کند. در بالا، توصیفی از کتاب‌خانه مسجد ارائه شده است؛ در واقع همان چیزهایی که نویسنده دیده در نوشته خود دیده را به تصویر کشیده است.

۵۵- آموزگار پایه ششم پس از تدریس درس نهم با عنوان (راز زندگی) دانش‌آموزان را گروه‌بندی کرده و از ایشان می‌خواهد که این درس را به صورت نمایش‌نامه اجرا کنند این معلم به انجام کدام فعالیت از درس پرداخته است؟

۱- کارگاه نویسندگی

۲- کارگاه درس پژوهی

۳- یادآوری

۴- خودآزمایی

پاسخ احتمالی: گزینه ۳

۵۶- هدف از طرح سؤال توسط دانش‌آموز در فعالیت (درک مطلب) پایه چهارم چیست؟

۱- درک اطلاعات آشکار متن

۲- تفسیر اطلاعات

۳- اظهار نظر خلاقانه و آزاد دانش‌آموز

۴- رسیدن به استنباط

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: در هر درس یک سؤال در درک مطلب خالی گذاشته شده است. یکی از روش‌های فراشناختی در تقویت درک متن، طرح سؤال از متن است؛ بنابراین پرداختن به این سؤال در افزایش درک متن دانش‌آموزان بسیار مؤثر است. لذا توصیه می‌شود به طرح یک پرسش اکتفا نشود و سؤالهای متعددی بیان گردد.

۵۷- آموزگار پایه اول پس از تکمیل تدریس نشانه‌های بخش دوم کتاب فارسی از دانش‌آموز چه انتظاری دارد؟

۱- از روی متن درس‌ها روان و درست بخواند.

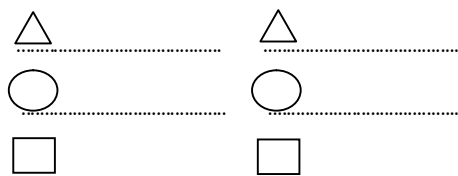
۲- انشای خلاق بنویسد.

۳- نشانه‌های تدریس نشده در درس سوم کتاب فارسی را بشناسد.

۴- با استفاده از کلمات جدید یک متن کوتاه بنویسد.

پاسخ درست: گزینه ۱

۵۸- آموزگار پایه ششم برای آموزش کدام قالب شعری این شکل را روی تخته سیاه کشیده است؟

۴- قصیده

۳- غزل

۲- مثنوی

۱- مسمط

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: مثنوی: قالب شعری است که هر بیت آن قافیه‌ای جداگانه دارد و برای سرودن داستان‌ها و مطالب طولانی مناسب است. نام دیگر مثنوی (دوگانی) است. واژه مثنوی از کلمه «مثنی» به معنی «دوتایی» گرفته شده است.

۵۹- آموزگاری در کلاس درس می‌خواهد کلمه سبزه‌زار را آموزش دهد. هدف وی آموزش کدام مورد است؟

۱- مضاف‌الیه ۲- کلمات هم‌آوا

۳- شبه ۴- وند افزایی

پاسخ درست: گزینه ۴

فرایند «وندافزایی» اساس تولید واژه جدید است. بر اساس جدول واژه‌آموزی در درس ۱۵ چمن‌زار به این شکل تدریس می‌شود اسم + پسوند (زار) مانند سبزه‌زار، چمن‌زار.

بخش پنجم:
مفاهیم پایه متون و روشهای یاددهی مطالعات اجتماعی دوره

۶۰- هنگامی که آموزگار پایه پنجم موضوع گروه‌های اجتماعی را تدریس می‌کند کدام مورد زیر را می‌تواند به عنوان گروه معرفی کند؟

- ۱- دانش‌آموزانی که یک روزنامه دیواری تهیه می‌کنند.
- ۲- بیمارانی که در مطب یک پزشک منتظر نشسته‌اند.
- ۳- افرادی که در یک استادیوم مشغول تماشای بازی هستند.
- ۴- افرادی که در یک فروشگاه بزرگ مشغول خرید هستند.

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: دانش‌آموزانی که یک روزنامه دیواری تهیه می‌کنند، گروه هستند؛ چون دارای فعالیت و هدفی مشترک هستند.

۶۱- مهم‌ترین هدف انجام «کاربرگ‌ها» در کتاب‌های مطالعات اجتماعی چیست؟

- ۱- قرار دادن در پوشه کار
- ۲- جمع‌آوری اطلاعات
- ۳- تمرین بیشتر
- ۴- تعمیق بیشتر

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: تمرین‌های کاربرگ‌ها طوری طراحی شده است که دانش و شناخت و مهارت‌های دانش‌آموزان را توسعه می‌دهد و آن‌ها را به تلاش و پویایی وامیدارد. به دانش‌آموزان انگیزه می‌بخشد و به عبارت دیگری بخشی از محتوای آموزشی است که به تکمیل، تثبیت یا تعمیق یادگیری کمک می‌کند.

۶۲- عنصر کلیدی در آموزش جغرافیا کدام است؟

- ۱- کره جغرافیایی
- ۲- نقشه
- ۳- تعمیق یادگیری
- ۴- فیلم

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: نقشه در آموزش جغرافیا یک عنصر کلیدی است. به طور کلی هرآنچه را که بتوانیم بر روی نقشه به نمایش بگذاریم، جغرافیایی است.

۶۳- در آموزش درس خرمشهر در جنگال دشمن آوردن پرچم ایران و پخش سرود مربوط به آزادی خرمشهر در کلاس به منظور تقویت کدام صلاحیت و شایستگی اخلاقی و ایمانی است؟

- ۱- میهن‌پرستی
- ۲- حق‌طلبی
- ۳- عدالت‌جویی
- ۴- تعاون

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: ارزش‌ها و نگرش‌های درس خرمشهر در جنگال دشمن عبارتند از: میهن‌دوستی، روحیه دفاع از میهن و تمامیت ارضی کشور، قدردانی از شهدا و ایثارگران.

۶۴- شناخت تشویق و ترغیب به استفاده از لباس‌های محلی، ناظر بر کدام یک از ملاحظات مربوط به آموزش مطالعات اجتماعی است؟

- ۱- توجه به تفاوت‌های فردی ۲- استفاده از فضاهای مختلف
۳- انطباق با شرایط بومی و محلی ۴- تربیت اجتماعی و مهارت‌های زندگی

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: با توجه به این که انتخاب لباس باید با موقعیت آن انطباق داشته باشد و در هر مکان لباس مناسب آن را بپوشیم. از معلمان عزیز انتظار می‌رود که تدریس موضوعات را با شرایط محلی و بومی منطبق نمایند.

۶۵- آموزگار پایه ششم برای سنجش و ثبت یادگیری دانش‌آموزان از مفهوم برنامه متعادل زندگی استفاده از کدام یک از کاربرگ‌های زیر را توصیه می‌کند؟

- ۱- نمودار زندگی روزانه و خط زمان ۲- نمودار زندگی روزانه
۳- خط زمان ۴- نمودار علت و معلول

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: طبق جدول شماره ۲ توزیع انواع مهارت‌ها در فعالیت‌های کتاب درسی مطالعات اجتماعی پایه ششم برای مفهوم برنامه متعادل زندگی کاربرگ نمودار زندگی روزانه توصیه می‌شود.

۶۶- مهم‌ترین فایده آموزش در محیط‌های واقعی زندگی کدام است؟

- ۱- ایجاد جذابیت لازم برای دانش‌آموزان
۲- فراهم ساختن امکان کار گروهی دانش‌آموزان
۳- یادگیری پایدار به دلیل عینی بودن
۴- فراهم ساختن امکان تعامل دانش‌آموزان

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: مهم‌ترین فایده آموزش در محیط‌های واقعی عبارتند از: یادگیری پایدار به دلیل عینی بودن و استفاده از تجربه‌های حسی و لمسی مستقیم مسائل و پدیده‌ها، عدم تحمیل فضاهای خستگی آور و ملالت‌بار کلاس‌های رسمی، ایجاد انگیزش برای یادگیری و مشاهده دقیق

۶۷- فعالیت زیر به کدام سطح از پرورش مهارت‌ها در مطالعات اجتماعی اشاره دارد؟

(معلم مطالعات اجتماعی پایه پنجم ابتدایی از دانش‌آموزان خود می‌خواهد که نمایش‌نامه‌ای درباره درس وزیران کاردان شهرهای آباد بنویسند و در کلاس به همراه دوستان خود اجرا کنند).

- ۱- برقراری ارتباط ۲- کاوش و بررسی
۳- مشارکت ۴- خلاقیت

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: پنج حوزه پرورش مهارت‌ها عبارت‌اند از: کاوش و بررسی؛ مشارکت؛ برقراری ارتباط؛ خلاقیت؛ واکنش شخصی و اظهارنظر مشارکت: در این فرایند، دانش‌آموزان از طریق همراهی و کارگروهی، موفق به انجام فعالیت‌های یادگیری می‌شوند و انواع راهبردهای کارگروهی را به کار می‌برند. احساس تعلق به گروه، شکل بخشیدن به دیدگاه‌ها، مدیریت خود در کارگروهی، تصمیم‌گیری جمعی، صبوری و بردباری در این بخش جای می‌گیرد. با توجه به این تعریف مثال بالا در حوزه مشارکت قرار می‌گیرد.

۶۸- در برنامه درسی مطالعات اجتماعی کدام مورد در قالب «پرورش مهارت‌ها» نیست؟

۱- خلاقیت

۲- مشارکت

۳- کاوش و بررسی

۴- عدالت‌جویی

پاسخ درست: گزینه ۴

پاسخ تشریحی: در برنامه درسی مطالعات اجتماعی فرایند کاوش‌گری محیطی و اجتماعی و پرورش مهارت‌ها در قالب پنج حوزه صورت می‌گیرد. این پنج حوزه عبارتند از: کاوش و بررسی؛ مشارکت؛ برقراری ارتباط؛ خلاقیت؛ واکنش شخصی و اظهارنظر.

۶۹- (حفاظت از محیط) از مفاهیم کلیدی کدام یک از حوزه‌های موضوعی مطالعات اجتماعی است؟

۱- فرهنگ و هویت

۲- فضا و مکان

۳- زمان تداوم و تغییر

۴- نظام اجتماعی

پاسخ درست: گزینه ۲

پاسخ تشریحی: از دانش‌آموزان انتظار می‌رود با برخی منابع، استعدادها و توان‌ها و قابلیت‌های محیطی و انسانی کشور برای توسعه پیشرفت آشنا شوند و ضرورت و اهمیت حفاظت از محیط را در سطوح مختلف درک کنند. که این مورد مرتبط با فضا و مکان می‌باشد.

۷۰- بهترین شیوه برای آموزش مهارت «نه گفتن» کدام است؟

۱- ایفای نقش

۲- نقش‌الگویی معلم

۳- بحث گروهی

۴- بازگو کردن خاطره

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: منظور از نه گفتن، مقاومت در مقابل موقعیت‌های نابه‌جا و درخواست‌های نامناسب است. برای تدریس این بخش از کتاب، بهترین روش «بحث گروهی» است. بحث را با صبوری نظارت و هدایت کنید.

۷۱- (فرآیند جمع‌آوری اطلاعات از آموخته‌های دانش‌آموزان و قضاوت در مورد حدود آموخته‌ها) به کدام معناست؟

۱- ارزش‌یابی

۲- بازخورد

۳- سنجش

۴- نظارت

پاسخ درست: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: ارزش‌یابی را فرآیند جمع‌آوری اطلاعات از آموخته‌های دانش‌آموزان و قضاوت در مورد حدود آموخته‌ها تعریف کرده‌اند.

۷۲- دانش‌آموزان کلاس پنجم ابتدایی موظف شده‌اند که نمودار دمای شهر خود را در طول ۱۰ روز ثبت کنند. آموزگار این کلاس با استفاده از کدام نوع آزمون می‌تواند دانش‌آموزان را ارزش‌یابی کند؟

۱- مداد - کاغذی

۲- شفاهی

۳- عمل‌کردی بلند مدت

۴- عمل‌کردی کوتاه مدت

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: تکالیف عمل‌کردی می‌تواند تکالیفی باشد که در زمان کوتاه یا طولانی، قابل انجام است. برای مثال اگر در یک آزمون عمل‌کردی کتبی از دانش‌آموز بخواهیم اطلاعات داده شده را به صورت نمودار نشان دهد، از آزمون عمل‌کردی کوتاه مدت استفاده کرده‌ایم. اما اگر بخواهیم در خارج از مدرسه مصاحبه‌ای انجام دهند و تغییرات یک محله را دریابند این کار به زمان طولانی‌تری نیاز دارد. در این مثال نیز با توجه به این‌که قرار است نمودار دمای شهر را ثبت کنند در نتیجه گزینه ۳ صحیح است.

۷۳- زمانی که آموزگار مطالعات اجتماعی دانش‌آموزان را با منابع آبی کشور ایران آشنا نموده و آن‌ها را نسبت به مسئله کم‌آبی حساس می‌کند در واقع به ترتیب به تقویت کدام یک از سطوح شایستگی‌های دانش‌آموزان توجه نموده است؟

۱- دانشی - ارزشی

۲- ارزشی - دانشی

۳- ارزشی - ارزشی

۴- ارزشی - مهارتی

پاسخ درست: گزینه ۱

۷۴- در بررسی رویدادهای مربوط به تأسیس و سقوط سلسله‌های باستانی ایران استفاده از کدام ابزار آموزشی مناسب‌تر است؟

۱- بازدید از آثار باستانی

۲- کتاب‌های تاریخی

۳- خط زمان

۴- بازدید از موزه‌ها

پاسخ درست: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: یکی از شیوه‌های مفید برای مرتب کردن وقایع برحسب نظم زمانی، استفاده از خط زمان است. خطوط زمان، نظم رویدادها را در تقسیمات زمانی نشان می‌دهد. دانش‌آموزان با خواندن متن کتاب می‌توانند وقایع مهم را در این خط زمان بچینند و خود با توجه به نظم فکری فرایند یادگیری را تسهیل نمایند.